

Modern Parenting: A Narrative Review

Zeinab Khanjani^{1*}, Asma Pishkar Ahrab¹, Parisa Hasanzadheh Delgosha²

¹ Department of Psychology, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran

² Department of Educational Sciences, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran

ARTICLE INFO

Article Type:
Review Article

Article History:
Received: 27 Nov 2025
Revised: 12 Feb 2026
Accepted: 22 Jun 2026
ePublished: 24 Aug 2026

Keywords:
Parenting,
Parenting Styles,
Child Rearing,
Modern Parenting,
Parenthood,
Health,
Culture

Abstract

Complete physical, mental, and social health is largely rooted in parenting approaches, but it is not the only influencing factor. This study aimed to explore the optimal parenting style, introduce new and different parenting styles, and the impact of generational change on the adoption of dominant parenting style, with a particular emphasis on cultural factors. The analysis is framed within the context of critiques of classical parenting theories.

This narrative review involved a systematic search of reputable databases, including PubMed, ScienceDirect, and Google Scholar, for English-language articles published between 2005 and 2025. The search terms included parenting styles, parenting, child rearing, Baumrind, and culture. In total, 5791 articles were identified and through several stages of screening, 24 articles were selected for inclusion in the review.

The findings suggested that the selection of an optimal parenting style is influenced by highly complex factors, including social context, culture, ideology, ethnicity, and geographical factors, and no single approach can be universally applied across diverse cultural contexts. Furthermore, new parenting styles, distinct from classical models, may emerge in different cultures. Intergenerational research also revealed that contemporary parents are more inclined than previous generations to adapt their parenting styles to align with their children's needs.

The findings of this narrative review indicate that universal and fixed approaches to parenting (e.g. Baumrind parenting styles) have limited applicability. Parenting models need to be reconceptualized within cultural contexts and across generations. Accordingly, adopting flexible and culture-sensitive frameworks may provide more effective guidance for educational, clinical, and policy-related interventions, ultimately enhancing parent-child adaptation in contemporary societies.

Khanjani Z, Pishkar Ahrab A, Hasanzadheh Delgosha P. Modern Parenting: A Narrative Review. *Depiction of Health*. 2026; 17(3): 355-xxx. doi: 10.34172/doh.2026.27. (Persian)

Research Insights

- Neglecting cultural contexts in educational and clinical interventions may lead to increased high-risk behaviors, mental disorders, and healthcare costs.
- Classical parenting styles (e.g., Baumrind's model) have limited efficacy in non-Western cultures due to the neglect of cultural differences and intergenerational changes.
- Cultural differences in the interpretation of parental behaviors have direct implications for children's mental, social, and physical health.
- Designing flexible and culturally sensitive parenting models can serve as an effective guide for health policy-making and improving parent-child adjustment in new generations.

* Corresponding author; Zeinab Khanjani, E-mail: dr.zeinabkhanjani@gmail.com

© 2026 This work is published by Depiction of Health as an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Non-Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>). Non-commercial uses of the work are permitted, provided the original work is properly cited.

Graphical Abstract

Modern Parenting: A Narrative Review

THIS STUDY WAS CONDUCTED WITH THE AIM OF EXAMINING OPTIMAL PARENTING STYLES, INTRODUCING NEW AND DIFFERENT PARENTING APPROACHES, AS WELL AS INVESTIGATING THE IMPACT OF GENERATIONAL SHIFTS ON THE ADOPTION OF DOMINANT PARENTING STYLES, WITH A PARTICULAR FOCUS ON CULTURAL FACTORS OVER THE PAST TWO DECADES, IN RESPONSE TO CRITIQUES OF CLASSICAL PARENTING THEORIES.

Search...

RELEVANT ARTICLES IN ENGLISH WERE EXTRACTED AND SEARCHED FROM REPUTABLE SCIENTIFIC DATABASES, COVERING THE PERIOD FROM 2005 TO 2025. FROM A TOTAL OF THREE DATABASES, 5,791 ARTICLES WERE INITIALLY IDENTIFIED IN THE FIRST STAGE, AND AFTER SCREENING, 24 ARTICLES WERE SELECTED FOR FINAL REVIEW.

THE SELECTION OF AN OPTIMAL PARENTING STYLE IS PRIMARILY DEPENDENT ON CULTURE, SOCIETAL CONTEXT, AND SOCIO-IDEOLOGICAL BELIEFS, AND MERE IMITATION OF PARENTING MODELS FROM OTHER SOCIETIES IS NOT EFFECTIVE.

THE EXTRACTION OF NEW PARENTING STYLES WITH COMPONENTS DISTINCT FROM CLASSICAL MODELS IS POSSIBLE ACROSS DIFFERENT CULTURES, AND THIS DIVERSITY ARISES FROM CULTURAL AND SOCIAL DIFFERENCES AMONG SOCIETIES.

CONTEMPORARY PARENTS DEMONSTRATE GREAT FLEXIBILITY IN ADAPTING THEIR PRINTING STYLES TO CHILDREN'S NEEDS COMPARED TO THEIR OWN PARENTS; HOWEVER, MORE EXTENSIVE COHORT STUDIES ARE NEEDED TO OBTAIN SUFFICIENT EVIDENCE FOR THE GENERALIZATION OF VARIOUS PARENTING STYLES.

Depiction of health

Khanjani Z, et al

doi: 10.34172/doh.2026.27

Extended Abstract

Background

Research in developmental psychology, including attachment theory and the study of ACEs, shows that early caregiving quality and the nature of the parent-child relationship significantly influence long-term emotional regulation, behavioral patterns, and physiological health. Human development is influenced by numerous factors that psychologists have long debated. The enduring nature-nurture question remains unresolved with current knowledge. Among the critical factors in this debate, parenting styles, systematically explored in Diana Baumrind's seminal work, have received substantial attention. Recent research has extended beyond Baumrind's original 1971 framework, incorporating previously overlooked factors such as ecological, environmental, and cultural influences. While this expansion introduces greater complexity into developmental psychology, it also offers deeper insights, improved practical applications, and meaningful advancements in both research and intervention. This paper aims to elaborate on emerging theories and research in the field of parenting styles, bridging theoretical knowledge with contextual factors

Methods

Given the study's objectives, a narrative review was conducted. The heterogeneity of the methodologies of the identified studies precluded a systematic review. The search strategy employed the following Boolean string: ("parenting" AND "parenting style" AND "child rearing") AND "health" AND "culture" AND NOT "Baumrind". The primary sources searched were Google Scholar, ScienceDirect, and PubMed. Inclusion criteria were as follows: (1) published between 2005 and 2025, (2) availability of full text, and (3) conducted in diverse cultural contexts. Studies that did not meet these criteria were excluded, as were those that relied solely on Baumrind's Parenting Styles Questionnaire. This exclusion was justified by the study's focus on identifying novel parenting style theories across different countries and cultures. Two researchers independently screened the papers, and any disagreements regarding inclusion were resolved by a third researcher.

Results

The initial search yielded 5,791 papers. After removing 50 duplicates, the titles and abstracts of the papers were carefully screened. At this stage, 5695 papers were excluded due to irrelevance to the research topic or logistical constraints, such as lack of full-text availability. Ultimately, 46 full-text papers were selected for further review. Of these, 24 papers best met the inclusion criteria and were synthesized. The final sample comprised 7 review articles, 9 quantitative cross-sectional studies, 2 qualitative studies, 1 meta-analysis, 1 secondary data analysis, 1 longitudinal quantitative study, and 3 comparative quantitative studies.

Conclusion

This narrative review underscores the limited applicability of universal and static parenting models across diverse cultural contexts. This paper explores emerging culture-focused parenting styles, introduces the concept of optimal parenting, and examines intergenerational changes in child-rearing practices over the past two decades. A significant limitation of Baumrind's parenting styles is their reduced generalizability to non-Western cultures. Notably, no single parenting style can be universally deemed optimal. Moreover, a wide range of parenting styles exists across cultural contexts (e.g., Tiger Parenting). The dominance of specific parenting styles also appears to shift between generations, with contemporary parents tending to adopt more authoritative approaches compared to their own parents. These shifts may be attributed to generational gaps, the influence of the digital age, increased cross-cultural interactions, and rising immigration rates.

Practical Implications of Research

The findings of this study demonstrate that parenting styles are culturally bound. Given the importance of culture and social context, it is recommended that researchers in Iran employ innovative methods such as video observation, field observation, or in-depth interviews to investigate parenting practices within Iran's rich cultural context. Adopting a critical and innovative perspective on Baumrind's well-established theory could pave the way for new and productive research directions, rather than merely replicating existing findings.

فرزندپروری مدرن: یک مطالعه مروری روایتی

زینب خانجانی^{۱*}، اسماء پیشکار اهراب^۱، پریسا حسن زاده دلگشا^۲

۱ گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

۲ گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

چکیده

سلامت کامل جسمی، روانی و اجتماعی تا حد زیادی ریشه در روش فرزندپروری دارد، اما تنها عامل موثر نیست. این مطالعه با هدف بررسی سبک فرزندپروری مطلوب، معرفی سبک‌های فرزندپروری جدید و متفاوت و همچنین تأثیر تغییر نسل‌ها بر اتخاذ سبک فرزندپروری غالب با نگاهی ویژه به عوامل فرهنگی در دو دهه اخیر در راستای انتقادات وارد بر نظریات فرزندپروری کلاسیک انجام گرفت.

پژوهش حاضر از نوع مرور روایتی است. مقالات انگلیسی مرتبط از منابع و پایگاه‌های معتبر علمی از جمله Science Direct، PubMed، و موتور جستجوی Google Scholar در بازه زمانی ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۵ مورد جستجو و استخراج قرار گرفتند. کلیدواژه‌های جستجو شامل Parenting، Child، Rearing، Baumrind، Parenting Styles، Health، و Culture بود. در مجموع ۵۷۹۱ مقاله استخراج و پس از غربالگری در چند مرحله، ۲۴ مقاله مورد بررسی نهایی قرار گرفتند.

به نظر می‌رسد انتخاب سبک فرزندپروری بهینه، متأثر از عوامل بسیار پیچیده مانند زمینه اجتماعی و فرهنگی، ایدئولوژی، قومیت و عوامل جغرافیایی است و نمی‌توان یک سبک مطلوب را برای موقعیت‌ها و بافت‌های فرهنگی مختلف تعمیم داد. علاوه بر آن، استخراج سبک‌های فرزندپروری جدید با مولفه‌های متمایز از سبک‌های کلاسیک در فرهنگ‌های مختلف امکان‌پذیر است. در نهایت نتایج پژوهش‌های بین نسلی نشان داد که والدین نسل جدید بیش از والدین خود تمایل به تغییر سبک فرزندپروری همسو با نیازهای فرزند دارند.

نتایج این مرور نشان می‌دهد رویکردهای یکسان و جهان‌شمول مانند سبک‌های فرزندپروری بامریند در حوزه فرزندپروری کارایی محدودی دارند و لازم است الگوهای فرزندپروری در بستر فرهنگی و تحولات نسلی بازتعریف شوند. بر این اساس، استفاده از مدل‌های انعطاف‌پذیر و فرهنگ‌محور می‌تواند راهنمای مؤثرتری برای مداخلات آموزشی، بالینی و سیاست‌گذاری در حوزه خانواده باشد و به ارتقای سازگاری والد-کودک در نسل‌های جدید کمک کند.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:

مقاله مروری

سابقه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۴/۰۹/۰۶

اصلاح نهایی: ۱۴۰۴/۱۱/۲۳

پذیرش: ۱۴۰۵/۰۴/۰۱

انتشار برخط: ۱۴۰۵/۰۶/۰۲

کلیدواژه‌ها:

فرزندپروری،
سبک‌های فرزندپروری،
تربیت کودک،
فرزندپروری مدرن،
والدگری،
سلامت،
فرهنگ

پیام‌های کلیدی

- نادیده گرفتن زمینه‌های فرهنگی در مداخلات آموزشی و بالینی، می‌تواند به افزایش رفتارهای پرخطر، اختلالات روانی و بار هزینه‌های سلامت منجر شود.
- سبک‌های فرزندپروری کلاسیک (مانند مدل بامریند) به دلیل نادیده گرفتن تفاوت‌های فرهنگی و تغییرات نسلی، کارایی محدودی در فرهنگ‌های غیرغربی دارند.
- تفاوت‌های فرهنگی در تفسیر رفتارهای والدینی، پیامدهای مستقیمی بر سلامت روانی، اجتماعی و جسمانی کودکان دارند.
- طراحی مدل‌های فرزندپروری انعطاف‌پذیر و فرهنگ‌محور، می‌تواند به عنوان راهنمای مؤثر برای سیاست‌گذاری سلامت و ارتقای سازگاری والد-کودک در نسل‌های جدید عمل کند.

* پدیدآور رابط: زینب خانجانی، آدرس ایمیل: dr.zeinabkhanjani@gmail.com

فرزندپروری مدرن: یک مطالعه مروری روایتی

این مطالعه با هدف بررسی سبک فرزندپروری مطلوب، معرفی سبک‌های فرزندپروری جدید و متفاوت و همچنین تأثیر تغییر نسل‌ها بر اتخاذ سبک فرزندپروری غالب با نگاهی ویژه به عوامل فرهنگی در دو دهه اخیر در راستای انتقادات وارد بر نظریات فرزندپروری کلاسیک انجام گرفت.

مقالات انگلیسی مرتبط از پایگاه‌های معتبر علمی از جمله PubMed، Science Direct، و Google Scholar در بازه زمانی ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۵ استخراج و مورد جستجو قرار گرفتند. از مجموع سه پایگاه داده، در مرحله اول ۵۷۹۱ مقاله استخراج و پس از غربال، ۲۴ مقاله مورد بررسی نهایی قرار گرفتند.

انتخاب سبک فرزندپروری بهینه، بیش از هر چیز به فرهنگ، بافت جامعه و باورهای اجتماعی-ایدئولوژیک وابسته است و الگوبرداری صرف از جوامع دیگر، کارایی ندارد.

استخراج سبک‌های فرزندپروری جدید با مؤلفه‌های متمایز از سبک‌های کلاسیک، در فرهنگ‌های مختلف امکان‌پذیر است و این تنوع، حاصل تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی جوامع می‌باشد.

والدین نسل جدید، بیش از نسل‌های قبل، سبک خود را با نیازهای فرزند تطبیق می‌دهند؛ با این حال، نیاز به مطالعات کوهورت گسترده‌تر برای دستیابی به شواهد کافی جهت تصمیم‌گیری سبک‌های مختلف، ضروری است.

doi: 10.34172/doh.2026.27

زینب خانجانی و همکاران.

مجله تصویر سلامت

مقدمه

سهل‌گیر، می‌تواند پیامدهای روانی کاملاً متفاوتی در بلندمدت برای فرزندان در پی داشته باشد. پژوهش‌های اخیر در حیطه سبک‌های فرزندپروری، مسیر جدید و رو به رشدی را آغاز کرده‌اند.^۱ این مسیر سبک‌های فرزندپروری را نه فقط در حیطه روان‌شناختی بلکه با عوامل اجتماعی و بافتی ترکیب می‌کند تا بتواند نگاهی جامع‌تر به تحولات انسان داشته باشد و تبیین‌های دقیق‌تری از چگونگی تحولات فردی و اجتماعی ارائه دهد.^۲

تحقیقات رشد و روان‌شناسی مانند نظریه دلبستگی، نشان می‌دهند که تجربه‌های نامطلوب دوران کودکی^۱ و کیفیت مراقبت و رابطه والد-فرزند تأثیر بلندمدتی روی تنظیم هیجانی، رفتارها و حتی سلامت جسمانی دارد.^۲ بنابراین می‌توان گفت، روش‌های تربیتی و ارتباطی والدین، به‌عنوان اولین محیط عاطفی کودک، سنگ بنای سلامت روان فرزندان را پی‌ریزی می‌کنند. تمایل والدین به انتخاب سبک والدگری یا فرزندپروری مستبدانه، مقتدرانه و یا

مصاحبه و مشاهده، از دیگر نقدهای وارد بر این چارچوب است.^{۱۶} این انتقادات در یک اصل کلیدی همگرا می‌شوند: سبک فرزندپروری یک پدیده تعاملی و عمیقاً وابسته به بافت است و بررسی آن بدون در نظر گرفتن زمینه اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی، تصویری ناقص ارائه می‌دهد. تمرکز انحصاری بر سبک‌های بامریند ممکن است منجر به نادیده گرفتن الگوهای فرزندپروری نوظهور و متأثر از زمینه‌های فرهنگی متنوع شود. بر همین اساس، در این مطالعه از گنجانیدن پژوهش‌هایی که صرفاً به تکرار یا تعمیم سبک‌های فرزندپروری بامریند پرداخته‌اند اجتناب شد و تمرکز بر مطالعاتی قرار گرفت که به معرفی یا تبیین الگوهای فرزندپروری فراتر از این چارچوب پرداخته‌اند.

در پاسخ به این خلأ پژوهشی، پژوهش حاضر با هدف مرور پژوهش‌های جدید انجام‌گرفته در فرهنگ‌های مختلف به بررسی کارایی سبک‌های فرزندپروری، معرفی الگوهای نوین فرزندپروری، تبیین مسیر رو به رشد پژوهش‌های این حوزه و طرح پرسش‌های نوین فرهنگی در زمینه فرزندپروری پرداخته است.

روش کار

این مطالعه از نظر ماهیت، مرور روایتی می‌باشد. با توجه به هدف و ماهیت نقادانه مطالعه حاضر و به دلیل محدودیت‌های روش‌شناختی پژوهش‌های فارسی، صرفاً مقاله‌های انگلیسی منتشر شده در بین سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۵ از طریق جستجو در پایگاه‌های داده PubMed، Science Direct و موتور جستجوی Google Scholar بررسی شده است.

سوال پژوهش حاضر با استفاده از چارچوب استاندارد PICO به این صورت طراحی شد: در بافت‌های فرهنگی گوناگون، سبک‌های نوین فرزندپروری در مقایسه با سبک‌های کلاسیک بامریند در میان کودکان، نوجوانان و والدین از نظر تفاوت‌های فرهنگی و تأثیرات ناشی از تغییر نسل‌ها چه الگوهایی را نشان می‌دهند؟ از آنجا که افزودن پایگاه‌های متعدد لزوماً مقالات جدید قابل‌توجهی اضافه نمی‌کند، اما بار غربالگری را به شدت افزایش می‌دهد؛ برای حفظ کارایی و تمرکز در پژوهش حاضر از پایگاه‌های دارای بیشترین همپوشانی با موضوع تحقیق استفاده شده است. همچنین، با استفاده از کلیدواژه‌های اصلی، یک جستجوی اعتبارسنجی در (PsychInfo) انجام گرفت که همچنان کفایت یافته‌های پژوهش حاضر تایید شد. همچنین، در جهت دستیابی حداکثری به منابع، از روش جستجوی

در همین راستا، بررسی مطالعات انجام‌شده در حوزه فرزندپروری نشان می‌دهد که بخش قابل‌توجهی از پژوهش‌ها عمدتاً به تکرار و تعمیم سبک‌های فرزندپروری بامریند محدود شده‌اند؛^{۴-۶} امری که می‌تواند به عنوان یک شکاف پژوهشی قابل توجه تلقی شود. در جریان این مطالعات، مواجهه با سبک‌های فرزندپروری متفاوت از مدل بامریند، به‌ویژه در برخی فرهنگ‌های غیرغربی از جمله فرهنگ لاتین،^۷ ضرورت انجام بررسی‌های گسترده‌تر و فراتر از چارچوب‌های کلاسیک را برجسته می‌سازد. این انتخاب از آن رو صورت گرفت که شواهد پژوهشی موجود نشان می‌دهد بسیاری از سبک‌های فرزندپروری نوین و فراتر از چارچوب بامریند، عمدتاً در مطالعات انجام‌شده در فرهنگ‌های غیرغربی گزارش شده‌اند؛^{۸-۹} امری که بر نقش تعیین‌کننده بافت فرهنگی در شکل‌گیری الگوهای فرزندپروری تأکید دارد.

سبک فرزندپروری در دنیای واقع، ارتباط بین والد و کودک، تعاملات والدین و پاسخ به رفتار کودک را شامل می‌شود.^{۱۰} سیر تکاملی این مفهوم با تلاش برای شناسایی ابعاد آن آغاز شد و از ابعاد اولیه‌ای مانند گرمی و درگیری هیجانی، به ارائه چارچوب‌های جامع‌تری رسید.^{۱۱، ۱۲} در این میان، نظریه بامریند که بر دو بعد محوری "پاسخگو بودن" و "انتظارات والدینی" استوار است و سبک‌های ترکیبی سه گانه مقتدرانه، مستبدانه، سهل‌گیرانه را معرفی می‌کند، به مدلی مسلط و بسیار اثرگذار تبدیل شد که تا امروز نیز کاربرد گسترده‌ای دارد.^{۱۳} بعدها سبک غفلت‌ورزانه/بی‌اعتنا (Neglecting/Uninvolved) نیز توسط ماکوبای (Maccoby) به سبک‌های فرزندپروری بامریند اضافه شد.^{۱۴} با این حال، این مدل کلاسیک از همان آغاز با انتقاداتی مواجه بود. یکی از مهم‌ترین انتقادات، محدودیت فرهنگی و اقتصادی آن است، چرا که نمونه اولیه پژوهش بامریند متعلق به طبقه متوسط آمریکا بود و تعمیم آن به همه فرهنگ‌ها و طبقات را با ابهام روبرو می‌ساخت. به عنوان مثال، شواهدی وجود دارد که در بافت‌های فرهنگی سنتی‌تر یا طبقات اقتصادی خاص، سبک‌هایی مانند مستبدانه ممکن است رواج بیشتری داشته باشند.^{۱۵} انتقاد دیگر، تمایز ناکافی بین «سبک» کلی فرزندپروری و «شیوه‌های» موقعیتی و رفتاری والدین است. یک والد ممکن است سبک کلی مقتدرانه داشته باشد، ولی در موقعیت‌های خاص از شیوه‌های رفتاری مستبدانه استفاده کند.^{۱۶} علاوه بر موارد مذکور، محدودیت‌های روش‌شناختی مانند امکان تصنعی بودن پاسخ‌ها در

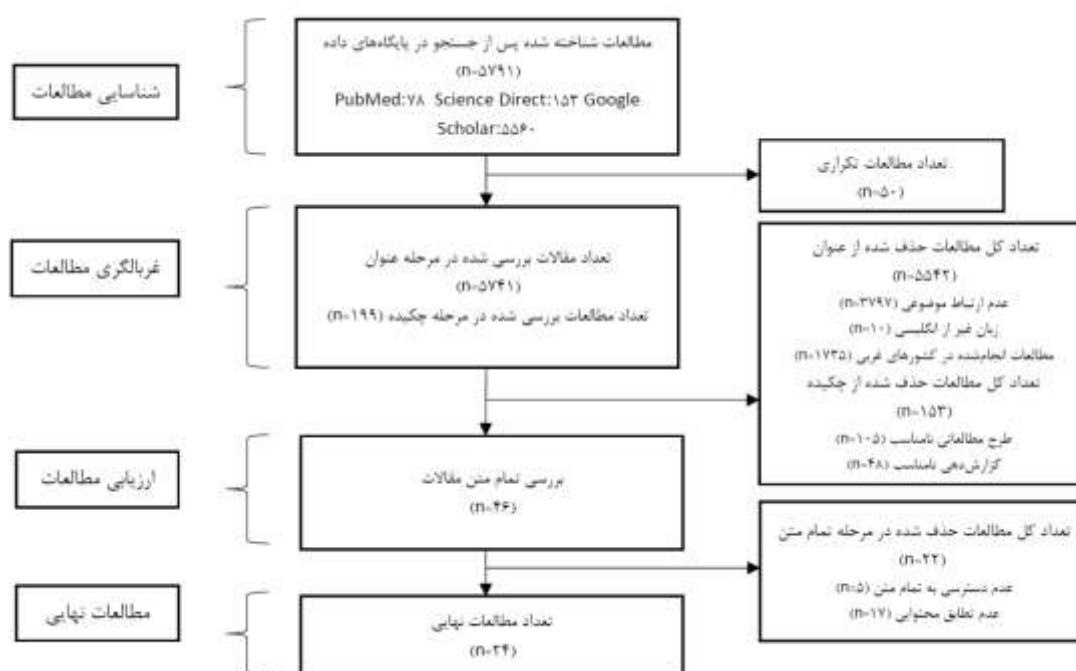
همبستگی ساده سبک‌های بامریند و پیامدهای آن، و در نهایت مطالعات صورت گرفته در حوزه سبک‌های کلاسیک در کشورهای غربی در نظر گرفته شد. این اقدام همسو با هدف پژوهش و در جهت رسیدن به نظریات جدیدتر و متفاوت با توجه به تأثیرات فرهنگی بود. بعد از تعیین معیارهای ورودی و خروجی، تمامی مقاله‌های منتخب توسط پژوهشگران بررسی شدند. در صورت رد شدن مقاله، پژوهشگر موظف بود دلیل عدم صلاحیت مقاله را تعیین کند. در صورت عدم توافق، اظهار نظر پژوهشگر سوم به عنوان ملاک عمل نهایی پذیرفته می‌شد.

یافته‌ها

با توجه به شکل ۱، تعداد کل مقالات جستجو شده در اولین مرحله، ۵۷۹۱ مقاله بود. با مقایسه نتایج جستجو، تعداد ۵۰ مقاله تکراری حذف شدند. در مرحله بعد عناوین و چکیده مقالات باقی مانده بررسی و تعداد ۵۶۹۵ مقاله به دلیل عدم همخوانی عنوان و چکیده با هدف پژوهشی، طرح مطالعاتی نامناسب شامل پژوهش‌های همبستگی ساده با سبک‌های بامریند، عدم انطباق با معیارهای ورود و گزارش‌دهی نامناسب حذف شدند. سپس، ۴۶ مقاله وارد مرحله بررسی تمام متن گردیدند. در آخر ۲۴ پژوهش در بررسی نهایی مورد مطالعه نهایی قرار گرفت. شکل ۱ استراتژی جستجوی مقالات را به تفصیل نشان می‌دهد.

زنجیره‌ای (snowballing) استفاده شد و منابع پایان متنی مقالات منتخب نیز بررسی شدند. خط جستجو در این پژوهش به شکل “parenting” AND “parenting style” AND “child rearing” AND “health” AND “culture” AND NOT “Baumrind” بود. در مرحله نخست، تمامی مقالات شناخته شده در پایگاه‌ها با استفاده از کلیدواژه‌های مذکور، شناسایی شدند. پس از حذف مقالات تکراری، عناوین مقالات بررسی شدند. سپس، چکیده مقالات منتخب توسط دو پژوهشگر مورد بررسی قرار گرفتند. در نهایت بعد از حذف مقالات نامرتبط، مقالات واجد شرایط وارد مرحله بررسی تمام متن شدند. در مرحله نهایی، متن کامل تمامی مقالات به صورت مجزا توسط اعضای تیم تحقیقاتی ارزیابی شدند.

لازم به ذکر است به دلیل عدم همسانی و مشابهت‌های روش‌شناختی در مقالات و همچنین بحث تعمیم‌پذیری فرهنگی، از انجام مطالعه مروری نظام‌مند صرف‌نظر شد. معیارهای ورود به مطالعه شامل تاریخ انتشار مقاله در بیست سال اخیر، تمام متن بودن مقالات و امکان دسترسی به آنها، مطالعات صورت گرفته در کشورهای غیرغربی یا حداقل مقایسه فرزندپروری در کشورهای غربی با غیرغربی در عنوان مقاله بود. لازم به ذکر است مهم‌ترین معیار خروج مطالعات، مطالعات کنفرانسی، همایشی و کتاب‌های چاپ شده، استفاده صرف از پرسش‌نامه سبک‌های فرزندپروری بامریند و طرح پژوهشی با مدل

شکل ۳. نمودار جریان انتخاب مطالعات بر اساس فلوچارت PRISMA 2020

نتایج مطالعات نهایی در جدول ۱ از حیث نویسندگان، سال انتشار، نوع مطالعه، هدف و خلاصه‌ای از نتایج به تفکیک ذکر شده است. لازم به ذکر است پژوهش‌های بررسی شده شامل ۷ مورد از نوع مروری، ۹ مورد از نوع

کمی-مقطعی، ۲ مورد از نوع کیفی، ۱ مطالعه متاآنالیز، ۱ مطالعه تحلیل داده ثانویه، ۱ مطالعه کمی-طولی و ۳ مطالعه کمی-مقایسه‌ای بود.

جدول ۱. خلاصه اهداف و نتایج مطالعات نهایی

ردیف	نویسندگان	سال	نوع مطالعه	هدف	نتیجه‌گیری
۱	اسکینر (Skinner) و همکاران ^{۱۷}	۲۰۰۵	کمی-تحلیل عاملی	معرفی مدل شش بعدی والدگری از منظر انگیزشی	نویسندگان نشان دادند که اندازه‌گیری ابعاد جداگانه مانند گرمی، ساختار، حمایت از خودمختاری و اجبار امکان تحلیل غنی‌تری را نسبت به نماهای دوقطبی فراهم می‌آورد و پیشنهاد کردند ابزارهای چندبعدی برای مطالعات بعدی به کار روند.
۲	سرخایی ^{۱۸}	۲۰۰۵	مروری	بررسی قابلیت کاربرد تیپولوژی بامریند در فرهنگ‌های جمع‌گرا	بحث مقاله نتیجه می‌گیرد که تیپولوژی بامریند در فرهنگ‌های جمع‌گرا نیاز به تعدیل دارد. برخی مؤلفه‌ها (مثلاً گرمی والدین) دارای اهمیت متمایزتری هستند و کنترل ممکن است در آن بسترهای جمع‌گرا کارکرد متفاوتی داشته باشد. همچنین پیشنهاد شده است متغیرهای میانجی مانند توقعات والدین، ارزش‌های فرهنگی و زمینه اجتماعی لحاظ شوند.
۳	دوایری (Dwairy) و همکاران ^{۱۹}	۲۰۰۶	کمی-مقطعی	بررسی سبک‌های فرزندپروری و ارتباط آن با سلامت روان در جوامع عربی	این مطالعه بین منطقه‌ای که در هشت کشور عربی انجام شد، نشان می‌دهد که اگرچه سبک فرزندپروری مقتدرانه به طور کلی با پیامدهای مثبت مرتبط است، اما تأثیر سبک سختگیرانه (پاسخگویی پایین همراه با کنترل‌گری بالا) در فرهنگ‌های جمع‌گرا مانند جوامع عربی می‌تواند معنای متفاوتی داشته باشد. در این بافت فرهنگی، کنترل والدین ممکن است به عنوان نشانه‌ای از دلسوزی و "تربیت" تفسیر شود و بنابراین تأثیر منفی کمتری بر سلامت روان نوجوانان داشته باشد. این یافته بر اهمیت در نظر گرفتن زمینه فرهنگی در ارزیابی سبک‌های فرزندپروری تأکید می‌کند.
۴	مایا (Maia) و همکاران ^{۲۰}	۲۰۰۶	مرور روایتی	بررسی سیر تحولی نظریه‌های سبک‌های فرزندپروری	این مطالعه علاوه بر انتقاد از نظریه کلاسیک بامریند، تحول پژوهش‌های فرزندپروری را از مدل‌های یک‌سویه و والد-محور به دیدگاه‌های دوسویه و کودک-محور ردیابی می‌کند. سبک فرزندپروری مقتدرانه (پاسخگویی و توقع بالا) به طور مداوم با پیامدهای مثبت کودک مرتبط است. با این حال، تأثیر سبک‌های فرزندپروری از نظر فرهنگی تعدیل می‌شود. برای مثال، کنترل استبدادی در برخی بافت‌های فرهنگی که به عنوان رفتاری دلسوزانه درک می‌شود، می‌تواند اثرات مثبت داشته باشد.

ردیف	نویسندگان	سال	نوع مطالعه	هدف	نتیجه گیری
۵	دوایی و اچویی (Dwairy & Achoui) ^{۲۱}	۲۰۰۶	مروری	مقدمه و مرور سه مطالعه بین منطقه‌ای درباره سبک والدگری، فردیت‌یابی و سلامت روانی در جوامع عربی	نویسندگان به این نتیجه رسیدند که در جوامع غربی تلفیقی از سبک‌های فرزندپروری کلاسیک رایج است به طوری که سه سبک جدید متناقض (سهل‌گیر و مستبد)، کنترل‌گر (مستبد و مقتدر) و منعطف (مقتدر و سهل‌گیر) معرفی شده است. نویسندگان در بحث جمع‌بندی می‌کند که گرمی والدینی عموماً عامل محافظتی است، اما تفسیر سخت‌گیری و کنترل در هر منطقه می‌تواند متفاوت باشد. در این مطالعه به طراحی مداخلات فرهنگی محور توصیه شده است.
۶	اسدی و همکاران ^{۲۲}	۲۰۰۷	کمی-مقطعی	تأثیر زمینه اجتماعی-فرهنگی و سبک والدگری بر عملکرد تحصیلی نوجوانان ایرانی	نتایج بحث نشان داد که ساختارهای فرهنگی خانواده، انتظارات والدین و سبک‌های دموکراتیک با عملکرد تحصیلی بهتر مرتبط است. همچنین تعارض بین هنجارهای سنتی و انتظارات آموزشی مدرن می‌تواند به استرس و افت عملکرد بینجامد. نویسندگان طرفدار رویکرد سبک مقتدرانه به عنوان سبک فرزندپروری بهینه هستند.
۷	زروییدس و ناولس (Zervides & Knowles) ^{۲۳}	۲۰۰۷	کمی-مقایسه‌ای	تغییرات نسلی در سبک‌های والدگری و نقش فرهنگ	بر اساس این پژوهش، نسل‌های جوان‌تر گرایش به رفتار والدگری دموکراتیک‌تر نشان داده‌اند. با این حال، تفاوت‌های فرهنگی هنوز بارز است و برخی الگوهای سنتی حفظ شده‌اند.
۸	لی (Le) و همکاران ^{۲۴}	۲۰۰۸	پژوهش تجربی-تحلیل داده‌های ثانویه	تفکیک تفاوت‌های قومی در فرزندپروری از تأثیرات بافتی به منظور شناسایی نقش منحصربه‌فرد فرایندهای مرتبط با فرهنگ	این مقاله نشان می‌دهد که تفاوت‌های قومی گزارش شده در گذشته در زمینه فرزندپروری اغلب گمراه‌کننده هستند، چرا که این تفاوت‌ها عمدتاً ناشی از عوامل مخدوش‌کننده بافتی مانند وضعیت اقتصادی-اجتماعی و محرومیت محله‌ای است، نه صرفاً فرهنگ. با به کارگیری یک روش‌شناسی نوآورانه و مشارکتی در شش مجموعه داده متنوع، نویسندگان اثبات می‌کنند که برای شناسایی تأثیرات واقعی فرهنگی، تحقیقات باید ابتدا این متغیرهای بافتی را کنترل کنند.
۹	دومنیچ رودریگز (Domènech & Rodriguez) ^{۲۵}	۲۰۰۹	کیفی-مصاحبه و مشاهده	مشاهده و توصیف والدگری محافظتی در خانواده‌های لاتین نسل اول	نتایج بحث نشان داد والدگری محافظتی در این گروه با حمایت قوی، نظارت و گاهی توأمان با محدودیت رفتاری است. نویسندگان تأکید کردند که این رفتارها در زمینه مهاجرت و محافظت از کودک معنا پیدا می‌کند و لزوماً به صورت آثار منفی در نظر گرفته نمی‌شود.
۱۰	گارسیا و گراسیا (Garcia & Gracia) ^{۲۵}	۲۰۰۹	کمی-مقطعی/مقایسه‌ای	تأثیر سبک والدگری بدون مرز در کشورهای جنوب اروپا و آمریکای لاتین	بحث مطالعه نشان می‌دهد که در برخی فرهنگ‌ها (جنوب اروپا/لاتین) والدگری بدون مرز (گرمی بالا و سخت‌گیری پایین) با نتایج مثبت بر بهزیستی کودکان همراه بوده است. این یافته‌ها نشان‌دهنده محدودیت تعمیم‌پذیری گزاره کلاسیک اقتدارگرایی به عنوان «بهترین» سبک در همه فرهنگ‌ها است.

ردیف	نویسندگان	سال	نوع مطالعه	هدف	نتیجه‌گیری
۱۱	کراکت و هایس (Crockett & Hayes) ^{۲۶}	۲۰۱۱	مرور روایتی	بررسی شیوه‌ها و سبک‌های فرزندپروری و ارتباط آن با سازگاری نوجوانان	فرزندپروری مقتدرانه (گرم و کنترل‌کننده) با بهترین پیامدها مانند شایستگی اجتماعی و عملکرد تحصیلی بالاتر مرتبط است. با این حال، نمی‌توان منکر تأثیرات بافت فرهنگی بر سبک‌های فرزندپروری و تعدیل آنها شد. به‌عنوان مثال، کنترل سختگیرانه در برخی فرهنگ‌ها به‌عنوان نشانه دلسوزی تفسیر شده و می‌تواند پیامدهای منفی کمتری داشته باشد. نتیجه‌گیری کلی بر تأثیر مثبت فرزندپروری پاسخگو و غیرخشونت‌آمیز تأکید دارد.
۱۲	گومز اسپینو (Gomez Espino) ^{۲۷}	۲۰۱۳	کیفی- تحلیلی	والدگری فشرده: ابعاد حال و آینده در روابط والد- فرزند در اسپانیا	به نظر می‌رسد عوامل متعدد اجتماعی مانند تنگناهای اقتصادی منجر شده‌اند فرهنگ جمع‌گرایی به فرهنگ فردمحور تغییر یابد. در نتیجه‌ای این تغییرات کلان، اتخاذ سبک فرزندپروری فشرده نیز رو به افزایش است که دو نوع متمرکز بر حال و متمرکز بر آینده دارد. نویسندگان نتیجه می‌گیرند که والدگری فشرده دارای دو وجه است. از یک سو سرمایه‌گذاری و حمایت بالاتر که می‌تواند منجر به فرصت‌ها و پیشرفت برای کودک شود؛ از سوی دیگر، افزایش فشار روانی، کاهش استقلال و احتمال بروز اختلالات اضطرابی در برخی کودکان را به دنبال دارد. در نهایت به ایجاد تعادل میان حمایت و فضای رشد استقلال توصیه شده است.
۱۳	راچ (Roche) و همکاران ^{۲۸}	۲۰۱۴	کمی- همبستگی	جهت‌گیری فرهنگی، باورهای والدین و خودمختاری نوجوانان لاتین	نتایج مطالعه نشان می‌دهد که باورهای فرهنگی والدین (به عنوان مثال، جهت‌گیری مستقل / بین‌فردی) و روش‌های تربیتی همراه با آن‌ها تأثیر زیادی بر خودمختاری نوجوانان دارند. والدین لاتین تباری که فرهنگ آمریکایی را درونی کرده‌اند استقلال بیشتری برای فرزندان قائل می‌شوند. در نتیجه فرهنگ خودی و میزان انطباق با فرهنگ بیگانه مستقیماً بر باورها، سبک زندگی و فرزندپروری تأثیر دارد.
۱۴	گلندینینگ (Glendinning) ^{۲۹}	۲۰۱۵	کمی- مقایسه‌ای	والدگری و سازگاری نوجوانان در بافت‌های آسیایی-روسی: مقایسه با غرب	در بخش بحث آمده کنترل بیشتر در جوامع آسیایی-روسی ممکن است با نتایج مثبت‌تر خصوصاً در زمینه انضباط و موفقیت تحصیلی همراه باشد در حالی که در فرهنگ غربی کنترل شدید معمولاً پیامدهای منفی به دنبال دارد. نویسندگان بر اهمیت توجه به سبک فرهنگی تأکید می‌کنند چرا که هنجارهای فرزندپروری از منطقه‌ای به منطقه دیگر متفاوت است. با این وجود به نظر می‌رسد سبک‌های فرزندپروری به نفع سبک سهل‌گیرانه تغییر کرده‌اند.
۱۵	اسمتانا (Smetana) ^{۳۰}	۲۰۱۷	مروری	مرور پژوهش‌های جاری درباره سبک‌ها، ابعاد و باورهای والدگری	در بحث، نویسندگان بر گسترش تحلیل‌ها از مدل‌های دو بعدی (گرمی و کنترل) به مدل‌های چندبعدی تأکید می‌کنند؛ همچنین بر نقش باورهای والدین، انتظارات فرهنگی و حوزه‌های خاص فرزندپروری در تعیین نتایج تأکید می‌شود. پیشنهاد شده است مطالعات آینده تعامل بین باورها و رفتارها را آزمون کنند.

ردیف	نویسندگان	سال	نوع مطالعه	هدف	نتیجه گیری
۱۶	ژانگ (Zhang) و همکاران ^{۳۱}	۲۰۱۷	کمی- طولی	بازاندیشی درباره سبک های والدگری در فرهنگ چینی؛ ابعاد فرزندپروری، ثبات و تغییر در اوایل نوجوانی	نتایج نشان می دهد چندین بعد فرزندپروری مادرانه وجود دارد (مقتدرانه، مستبدانه، سخت گیر- محبت آمیز و نامتمایز). همچنین برخی ابعاد (به عنوان مثال سخت گیر-محبت آمیز) دارای پیامدهای مثبت خاص بودند. پایداری نسبی در طول زمان مشاهده شد اما این پایداری ممکن است در بین نسل ها وجود نداشته باشد که با عوامل اجتماعی یا تحصیلی مرتبط است.
۱۷	کالزادا (Calzada) و همکاران ^{۳۲}	۲۰۱۷	کمی-مقطعی	مشکلات درونی سازی اولیه در کودکان مکزیکی و دومینیکنی؛ نقش اجتماعی سازی فرهنگی و شیوه های والدگری	نویسندگان بر این باورند که که شیوه های جامعه پذیری فرهنگی که به حمایت از هویت فرهنگی و پیوندهای خانوادگی کمک می کنند، می توانند نقش محافظتی در برابر مشکلات درونی سازی ایفا کنند. در این بین، والدگری حمایتگر با تنظیم هیجانی بهتر همراه است. همچنین در مدل فرهنگی ارائه شده، سبک فرزندپروری یک مفهوم مطلق نمی باشد بلکه می تواند به صورت پویا در حوزه های مختلف زندگی تغییر یابد. به عنوان مثال، در فرهنگ لاتین والدین تمایل دارند برای آموزش مفهوم احترام از سبک مستبدانه و برای آموزش استقلال از سبک مقتدرانه استفاده کنند.
۱۸	پینکوارت و کوسر (Pinquart & Kauser) ^{۳۳}	۲۰۱۸	متاآنالیز	آزمون اینکه آیا روابط سبک والدگری با مشکلات رفتاری و عملکرد تحصیلی بسته به فرهنگ متفاوت است یا نه؟	متاآنالیز نشان داد که رابطه بین سبک های والدگری و مشکلات رفتاری و عملکرد تحصیلی کودک توسط فرهنگ تعدیل می شود. در بسیاری از مطالعات، سبک مقتدرانه با نتایج مثبت همراه بود، اما در برخی فرهنگ ها (به ویژه جنوب اروپا و آمریکای لاتین) سبک سهل گیرانه نتایج مشابه یا بهتر داشت. در بخش بحث، نویسندگان به محدودیت های مطالعات اولیه و عدم توازن نمونه های فرهنگی اشاره کرده و توصیه کرده اند مطالعات آینده بازنمایانه تر باشند و از روش های چندسطحی استفاده کنند.
۱۹	اسمتانا و احمد (Smetana & Ahmad) ^{۳۴}	۲۰۱۸	کمی-مقطعی	بررسی ناهمگونی ادراکات نوجوانان پناهنده عرب در اردن نسبت به والدگری	بحث مطالعه نشان می دهد که دسته بندی های سنتی سبک والدگری در این نمونه به طور کامل صدق نمی کند؛ نوجوانان پناهنده مفاهیم حمایتی و کنترل را طوری متفاوت درک می کردند و ادراک گرمی والدین با سازگاری روان شناختی بهتر و ادراک کنترل شدید با فشار و اضطراب بیشتر همراه بود. نویسندگان به اهمیت زمینه مهاجرت و تروما در تفسیر یافته ها اشاره کردند.
۲۰	ساهییتیا (Sahithya) و همکاران ^{۳۵}	۲۰۱۹	مروری	مروری میان فرهنگی بر سبک های والدگری با تمرکز بر هند	بحث مطالعه نشان می دهد که در هند تنوع سبک های والدگری وجود دارد. با این وجود به نظر می رسد بتوان سبک های فرزندپروری غربی را به فرهنگ هندی نیز تعمیم داد. علاوه بر آن، سبک هایی که گرمی و مشارکت را ترویج می دهند نتایج بهتری در رشد اجتماعی و هیجانی فرزندان دارند و احتمالاً سبک بهینه فرزندپروری، سبک مقتدرانه باشد. در نهایت، نویسندگان بر لزوم مطالعات بومی و حساس به زمینه تأکید کردند.

ردیف	نویسندگان	سال	نوع مطالعه	هدف	نتیجه‌گیری
۲۱	سوارز-رلینک- (Suárez-Relinque) و همکاران ^{۳۶}	۲۰۱۹	کمی-مقطعی	بررسی سبک فرزندپروری بهینه در برابر خشونت فرزند به والد در اسپانیا	حضور گرمی و مهارت‌های ارتباطی خانوادگی (ویژگی‌های سبک دموکراتیک و سهل‌گیر) با کاهش احتمال ارتکاب خشونت توسط نوجوانان ارتباط دارد؛ کنترل صرف و سخت‌گیری می‌تواند به تشدید تنش و احتمالاً خشونت بیشتر منجر شود.
۲۲	دالیمونت-مرکلینگ و ویلیامز (Dalimonte-Merckling & Williams) ^{۱۶}	۲۰۲۰	مروری	مروری بر اثر سبک‌های والدگری بر توسعه کودک	نویسندگان جمع‌بندی کردند که شواهد چندجانبه نشان می‌دهد سبک‌های والدگری متنوع اثرات متفاوتی بر جنبه‌های عاطفی، رفتاری و اجتماعی کودک دارند. نویسندگان علاوه بر انتقاد از روش‌شناسی بامریند، تأکید کردند که بسیاری از مطالعات تمرکز فرهنگی کافی ندارند و مطالعات آینده بایستی عوامل اجتماعی-فرهنگی را بیشتر واکاوی کنند.
۲۳	چن (Chen) و همکاران ^{۳۷}	۲۰۲۰	کمی-مقطعی	تأثیر سبک والدگری و تمایل به مدیریت زمان بر اختلال بازی اینترنتی در نوجوانان	بحث مقاله نشان می‌دهد که ترکیب والدگری حمایتی و مهارت‌های مدیریت زمان نوجوانان بیشترین ظرفیت محافظتی را در برابر اختلال یا اعتیاد به بازی‌های اینترنتی (به‌عنوان یکی از معضلات جدید عصر دیجیتال) دارد. نویسندگان تأکید کردند که برنامه‌های پیشگیری باید هر دو مؤلفه (والدگری و آموزش مهارت‌های زمان‌بندی) را هدف قرار دهند و توجه فرهنگی به عملکرد خانواده‌ها بایستی در دستور کار قرار گیرد.
۲۴	الکاید (Alcaide) و همکاران ^{۳۸}	۲۰۲۵	کمی-مقطعی	بررسی سبک‌های والدگری بهینه در اسپانیا، ایالات متحده، آلمان و برزیل	یافته‌ها نشان داد نوجوانانی که تحت سبک والدگری محبت‌محور با سخت‌گیری پایین قرار داشتند، بالاترین سطوح رفاه عاطفی، رضایت از زندگی و تعاملات اجتماعی مثبت را گزارش کردند. نویسندگان در بحث اشاره کردند که این الگو در چهار کشور نسبتاً پایدار بود و پیشنهاد می‌کنند مفهوم سنتی «سبک بهینه برابر است با سبک فرزندپروری مقتدرانه»، نیاز به اصلاح فرهنگی دارد. همچنین از مطرح شدن یک مرحله یا بعد سوم در دگرگونی الگوهای فرزندپروری سخن گفته‌اند که شامل پذیرش نقش گرمی والدین است که به‌عنوان عنصر کلیدی در جوامع دیجیتال مدرن شناخته می‌شود.

پس از بررسی منابع منتخب، سه درونمایه اصلی به شرح زیر استخراج شد:

۱. سبک فرزندپروری مطلوب

بعد از طراحی سبک‌های چهارگانه، مطالعات متعدد به این نتیجه رسیدند که سبک‌های فرزندپروری مختلف می‌توانند پیامدهای مثبت و منفی داشته باشند. مرور شواهد پژوهشی نشان می‌دهد سبک فرزندپروری مقتدرانه

یک سبک مطلوب است و در مقابل پیامدهای منفی زیادی را برای سبک مستبدانه می‌توان قائل شد. به عنوان نمونه، بیشترین خشونت فرزند نسبت به والدین (Child-Parent-Violence-CPV)، مربوط به سبک فرزندپروری مستبدانه گزارش شده است.^{۳۶} در این پژوهش عامل سن می‌تواند به‌عنوان یک تعدیلگر عمده عمل کند.

در این بین برخی از پژوهش‌ها به دنبال خروج از دوقطبی مقتدرانه-مستبدانه و معرفی سبک مطلوب سوم

عوامل تعدیل‌گر دیگری نیز در ارتباط با سبک‌های مطلوب فرزندپروری دخیل هستند که می‌توانند ماهیت اجتماعی داشته باشند. مرور شواهد نشان می‌دهد سبک فرزندپروری «سازگار» در شرایط جنگی و یا تجربه پناهندگی، احتمالاً سبک مستبدانه باشد.^{۳۴،۳۵} پژوهش‌هایی از این دست لزوم توجه به مفهوم کلاسیک «سبک فرزندپروری سازگاران» (Adaptive Parenting Style) را به جای یافتن سبک فرزندپروری مطلوب، یادآوری می‌کنند.^{۳۹}

۲. سبک‌های فرزندپروری جدید

دومین درونمایه در مرور حاضر، بررسی امکان استخراج سبک‌های جدید در فرهنگ‌های مختلف بود. در همین راستا چائو (Chao) با اشاره به محدودیت‌های ابزار سنجش بامریند، سبک فرزندپروری آموزشی را به‌عنوان الگوی خاص فرهنگ چین معرفی نمود. این سبک فرزندپروری بر فداکاری مادران، نظارت بر هنجارهای فرهنگی، پیشرفت تحصیلی و هماهنگی بین فردی تأکید دارد.^{۴۰} به دنبال این انتقاد او به سبک فرزندپروری، سال‌ها بعد چو (Chua) «سبک فرزندپروری ببر» (Tiger Parenting) را مطرح کرد.^{۴۱} این سبک مشابه سبک فرزندپروری آموزشی است اما در سبک فرزندپروری ببر، تأکید اصلی والدین بر موفقیت تحصیلی است و کنترل شدیدی بر فعالیت‌های تحصیلی کودک دارند.

در مطالعه‌ای همسو بر روی والدین و جوانان چینی-آمریکایی، ابعاد زیادی از جمله گرمی (Warmth)، نظارت والدین (Parental Monitoring)، فرزندپروری دموکراتیک (Democratic Parenting)، استدلال استقرائی (Inductive Reasoning)، خصومت (Hostility)، کنترل روانی (Psychological Control)، شرمساری (Shaming) و فرزندپروری تنبیهی (Punitive Parenting) بررسی و چهار سبک فرزندپروری جدید استخراج شد که شامل فرزندپروری حمایتی (Supportive Parenting)، سازشی (Easy-going)، خشن (Harsh) و ببر بود.^{۴۲} پس از آن ژانگ و همکارانش با بررسی شش بعد گرمی (Warmth)، استدلال استقرائی (Inductive Reasoning)، تشویق استقلال (Encouragement of Independence)، تشویق پیشرفت (Encouragement of Achievement)، نظارت (Supervision) و خشونت (Harshness)، چهار سبک فرزندپروری را

هستند. گارسیا و گراسیا ادعا می‌کنند سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه می‌تواند به‌عنوان موج سوم سبک والدگری مطلوب در ابعاد فراملیتی باشد چرا که این سبک بیشترین نمرات سلامت روان فردی و اجتماعی را پیش بینی می‌کند.^{۴۵} هر چند پژوهش‌ها در مورد پیامدهای این سبک ضد و نقیض است اما به نظر می‌رسد حداقل در برخی فرهنگ‌ها بیشترین پیامد مثبت را دارد. پژوهش‌های متعددی همسو با این نتیجه صورت گرفته‌اند اما بیشتر این پژوهش‌ها مربوط به بافت فرهنگی غرب هستند. جالب‌تر اینکه حتی در بافت‌های غربی، تفاوت‌های زیادی بین بافت شهری و روستایی در سبک فرزندپروری مطلوب مشاهده شده است.^{۴۹} در برخی از بافت‌های روستایی مولفه کنترل از اهمیت بالایی برخوردار است. از طرفی، نتایج پژوهش‌هایی که در چین صورت گرفته متناقض است. در برخی مناطق سبک مستبد، در برخی سبک سخت‌گیر-مهربان (یک سبک مختص فرهنگ چین) و گاهی همچون کشورهای غربی سبک مقتدر مفیدترین سبک فرزندپروری در چین گزارش شده است.^{۳۱}

نتایج یک مطالعه فراتحلیل در مورد تفاوت‌های قومی سبک مطلوب، نشان داد که شباهت‌های قومی و منطقه‌ای بسیار بیشتر از تفاوت‌ها هستند.^{۳۷،۱۸} همچنین در مطالعه همسو در فرهنگ جمع‌گرا (هند)، سبک مقتدرانه مفیدتر از سایر سبک‌های فرزندپروری است.^{۳۵} نتایج برخی از پژوهش‌های کشورهای چین، هنگ کنگ، پاکستان، اسکاتلند و آرژانتین نیز این نقطه نظر را تایید کرده‌اند.^{۳۸،۱۸} دیگر پژوهش‌ها دیدگاه موقعیتی به این مسئله دارند؛ به این معنا که هر موقعیت (هدف)، سبک والدگری مطلوب متفاوتی را می‌طلبد. به‌عنوان نمونه، به نظر می‌رسد بین موفقیت تحصیلی و سبک فرزندپروری مقتدرانه رابطه مثبت وجود دارد.^{۴۲} نوجوانانی که با گرمی والدینی بالا و همچنین کنترل والدینی پایین بزرگ شده‌اند، بهترین وضعیت سلامت روان شناختی، و نوجوانانی که والدین حمایت بیشتری از آنان می‌کردند بهترین وضعیت را در سلامت اجتماعی از خود نشان می‌دهند.^{۴۵} همچنین نوجوانانی که فضای حمایتی و باز برای گفتگو، محبت و گرمی را در خانواده ادراک می‌کنند، به احتمال بیشتری مهارت مدیریت زمان، خودکارآمدی و خودکنترلی را در خود تقویت می‌کنند.^{۳۷}

نمی‌توان به‌طور قطع میان برخی ابعاد تضادی قائل شد. به‌عنوان مثال، نقطه مقابل بعد ساختار، هرج و مرج نیست؛ زیرا هرج و مرج به این معنی است که والدین گاهی در فرزندپروری خود ساختار دارند و گاهی ندارند نه اینکه ساختار ندارند. نتایج مطالعات نشان می‌دهد که این مدل بهتر از مدل دو قطبی می‌تواند سبک‌های مختلف فرزندپروری را مورد سنجش و بررسی قرار دهد. در این پژوهش، علاوه بر بررسی شش بعد فرزندپروری، ترکیب آن‌ها با یک مدل انگیزشی نیز مورد مطالعه قرار گرفت. مدل انگیزشی، از سه نیاز اصلی کودکان که احساس تعلق، توانایی و خودمختاری است، صحبت می‌کند. اگر والدین شرایطی را فراهم کنند که نیازهای اصلی کودک ارضا شود، کودک انگیزه بیشتری برای تعامل با والدین خواهد داشت و ارزش‌های اجتماعی آن‌ها را بهتر درونی خواهد کرد.

سبک‌های فرزندپروری، در پژوهش‌های مختلف جوامع عرب نیز مورد بررسی و بازبینی قرار گرفته است. به‌عنوان نمونه، در یکی از پژوهش‌های همسو با استفاده از تحلیل خوشه‌ای سبک‌های مستبدانه، مقتدرانه و سهل‌گیرانه، سه سبک ترکیبی جدید به دست آمد که شامل سبک فرزندپروری ناسازگار (Inconsistent) - ترکیب سهل‌گیر و مستبد، سبک فرزندپروری کنترل‌کننده (Controlling) - ترکیب مستبد و مقتدر و سبک فرزندپروری انعطاف‌پذیر (Flexible) - ترکیب سهل‌گیر و مقتدر بود.^{۱۹} از بین این سبک‌ها، فرزندپروری ناسازگار در یمن و شهروندان فلسطینی در اسرائیل، فرزندپروری کنترل‌کننده در فلسطینیان ساکن در فلسطین و عربستان سعودی، و فرزندپروری انعطاف‌پذیر در لبنان، اردن و الجزایر غالب بود. سال‌ها بعد در پژوهشی دیگر که در بافت فرهنگی مشابه انجام شد پنج سبک فرزندپروری شامل فرزندپروری مستبدانه، مقتدرانه، بی‌تفاوت (Indifferent)، تنبیهی (Punitive) و سهل‌گیرانه معرفی شدند.^{۳۴} نتیجه مهم دیگری که در این مطالعه بدان اشاره شد، این است که سبک سهل‌گیرانه صرفاً در مادران عرب وجود داشت و در پدران عرب فقط چهار سبک فرزندپروری شناسایی شد.

در فرهنگ لاتین نیز، پژوهش‌های مختلفی در این زمینه انجام شده است. رودریگز و همکارانش با مشاهده وظایف تعاملی والدین با فرزندشان در زمینه‌هایی مانند همکاری، حل مسئله و مهارت‌سازی، چهار بعد فرزندپروری

شناسایی کردند که شامل فرزندپروری مقتدر، مستبد، تمایز نایافته با سطح متوسط (Average-Level Undifferentiated) و تمایز نایافته با سطح بالا (High-Level Undifferentiated) بود.^{۳۱} سبک فرزندپروری تمایز نایافته با سطح متوسط، در تمام ابعاد شش‌گانه، نمره متوسطی دارد. والدینی که از این سبک فرزندپروری بهره می‌جویند، والدین به اندازه کافی خوب (Good-enough) نامیده می‌شوند. سبک فرزندپروری تمایز نایافته با سطح بالا، در تمام ابعاد شش‌گانه نمره بالا کسب کرده و یک سبک فرزندپروری مابین سبک‌های مقتدر و مستبد است. این سبک در مقایسه با والدین مقتدر، نظارت و خشونت بیشتری دارد؛ همچنین در مقایسه با والدین مستبد، گرمی، استدلال استقرائی، تشویق استقلال و تشویق موفقیت بیشتری نشان می‌دهد. این سبک شبیه فرزندپروری آموزشی (Training) است.

پژوهش دیگری با هدف بررسی سبک‌های فرزندپروری متمایز در نواحی مختلف کشور روسیه توسط گلندینینگ صورت گرفته که منجر به شناسایی پنج الگوی فرزندپروری شده است.^{۳۹} این الگوها شامل سبک فرزندپروری مقتدرانه، بدون مرز (Indulgent) (Parenting)، سهل‌گیرانه (Permissive Parenting)، مستبدانه (Strict, Non-Supportive)، تربیت از طریق آموزش (Authoritarian) و تربیت از طریق آموزش (Indigenous traditional pattern) بود. هر یک از این سبک‌ها در منطقه خاصی شناسایی شدند. برای مثال سبک چهارم در یک منطقه سنتی و روستایی یافت شد که شباهت زیادی به سبک فرزندپروری سنتی آسیایی (چینی) یعنی سبک آموزشی (Training) داشت.

در پژوهش خلایقه اسکینر و همکارانش به جای ابعاد دوگانه بامریند، از شش بعد ارتباطی استفاده شد.^{۱۷} این ابعاد شامل گرمی، طرد (Rejection)، ساختار (Structure)، هرج و مرج (Chaos)، حمایت از خودمختاری (Autonomy) و اجبار (Coercion) بود. اسکینر پیشنهاد می‌کند به جای اینکه دو قطب متضاد مانند گرمی و طرد مقابل هم باشند، هر یک از این ابعاد باید به صورت جداگانه و تک قطبی مورد بررسی قرار گیرند. شاید در نگاه اول وجود دو قطب متضاد به صورت همزمان ناممکن به نظر رسد؛ اما واقعیت این است که والدین تعاملات پیچیده‌ای با فرزندان دارند و این امکان وجود دارد که والدین مهربان و گرم در برخی موقعیت‌ها فرزند را طرد کنند. علاوه بر آن،

مانند مدرسه انجام می‌دهند. همچنین آنها بر پروسه دوستیابی فرزندان نظارت می‌کنند تا مطمئن شوند مسیر زندگی آینده فرزندان همان مسیر امنی از قبل تعیین شده خواهد بود.

علاوه بر سبک‌های فرزندپروری مقتدرانه، مستبدانه، سهل‌گیرانه و نظایر آن، امروزه دسته‌بندی دیگری از تعامل والد-کودک در قالب سبک‌های فرزندپروری هلیکوپتری (Helicopter Parenting) و برف‌روبی (Snow Plow Parenting) نیز مطرح شده‌اند. در سبک فرزندپروری هلیکوپتری حمایت از فرزند به شدت بالاست به میزانی که والدین تمام وقت خود را صرف پشتیبانی از فرزند می‌کنند. والدین به منظور اجرای عملی حمایت از فرزند، مجبور می‌شوند به شدت او را کنترل کنند. کنترل بیش از حد در سبک هلیکوپتری، پژوهشگران را به سمت بررسی پیامدهای منفی روان‌شناختی از جمله اضطراب و افسردگی فرزندان کشانده است.^{۴۳} در سبک فرزندپروری برف‌روبی، والدین چالش‌ها و موانع زندگی فرزندان را قبل از اینکه فرزندان فرصت مواجهه داشته باشند، برطرف می‌کنند (مثل یک بولدوزر که برف‌ها را جارو می‌کند). همانند سبک مستبدانه، در فرزندپروری هلیکوپتری و برف‌روبی کنترل روان‌شناختی فرزندان توسط والدین بالاست.

در جدول ۲، خلاصه‌ای از سبک‌های فرزندپروری جدید ارائه شده است.

استخراج کردند.^۲ این ابعاد شامل گرمی، استقلال، مطالبه‌گری غیرحمایت‌کننده (Demandingness: Non-Supportive) و مطالبه‌گری حمایت‌کننده (Demandingness: Supportive) است. از ترکیب چهار بعد، هشت سبک فرزندپروری مقتدر، مستبد، بی‌توجه نوع ۱ (Neglectful I)، سهل‌گیر، محافظ (Protective)، وابسته (Affiliative)، سرد (Cold) و بی‌توجه نوع ۲ (Neglectful II)، شناسایی شد. نتایج پژوهش نشان داد که ۶۱ درصد والدین لاتین از سبک فرزندپروری محافظ استفاده می‌کنند.

در یک پژوهش نوآورانه در اسپانیا بیشتر از اینکه به تفاوت فرهنگی توجه شود، به تغییر دیدگاه والدین و تاثیر آن بر انتخاب الگوی فرزندپروری پرداخته شد.^{۳۷} یکی از این الگوهای جدید، فرزندپروری فشرده (Intensive Parenting) است. این الگو به دو شکل متمرکز بر حال (Intensive Parenting 'for the Present') و متمرکز بر آینده (Intensive Parenting 'for the Future') بررسی می‌شود. در فرزندپروری فشرده متمرکز بر زمان حال، والدین نگران ایمنی فرزند هستند. آن‌ها تمایل دارند کودکان خود را در خانه محدود کنند تا از خطرات جامعه محفوظ بمانند. در این سبک فرزندپروری، نیازهای مادی کودکان بیشتر از نیازهای عاطفی، روان‌شناختی و ارتباطی مورد توجه قرار می‌گیرند. از سوی دیگر، هدف فرزندپروری فشرده متمرکز بر آینده، در اختیار گذاشتن تمامی امکانات مورد نیاز کودک برای داشتن آینده‌ای روشن است. در این سبک والدین هر گونه اقدام الزامی برای عدم شکست فرزندان در محیط‌های اجتماعی

جدول ۲. سبک‌های فرزندپروری نوین به تفکیک فرهنگی

ردیف	بافت فرهنگی	سبک‌های فرزندپروری جدید
۱	فرهنگ چینی	فرزندپروری آموزشی ^{۴۰} فرزندپروری ببری ^{۴۱} فرزندپروری حمایتی فرزندپروری سازشی فرزندپروری خشن فرزندپروری ببری فرزندپروری مقتدر فرزندپروری مستبد فرزندپروری تمایز نیافته با سطح متوسط فرزندپروری تمایز نیافته با سطح بالا فرزندپروری مقتدرانه فرزندپروری بدون مرز
		کیم (Kim) و همکاران ^{۴۲}
		زانگ و همکاران ^{۳۱}
۲	فرهنگ غربی	گلندینینگ / فرهنگ روسیه ^{۳۹}

فرزندپروری سهل‌گیرانه			
فرزندپروری مستبدانه			
فرزندپروری از طریق آموزش			
بررسی ۶ بعد گرمی، طرد، ساختار هرج و مرج، حمایت از خودمختاری و اجبار به جای سبک‌های	اسکینر و همکاران ^{۱۷}		
فرزندپروری			
فرزندپروری ناسازگار	دوایری و همکاران ^{۱۹}	فرهنگ عربی	۳
فرزندپروری کنترل‌کننده			
فرزندپروری انعطاف‌پذیر			
فرزندپروری مستبدانه	اسمتانا ^{۳۰}		
فرزندپروری مقتدرانه			
فرزندپروری بی‌تفاوت			
فرزندپروری تنبیهی			
فرزندپروری سهل‌گیرانه (فقط در مادران)			
فرزندپروری مقتدر	دومنیچ رودریگز ^۲	فرهنگ لاتین	۴
فرزندپروری مستبد			
فرزندپروری بی‌توجه نوع ۱			
فرزندپروری محافظ			
فرزندپروری وابسته			
فرزندپروری سرد			
فرزندپروری بی‌توجه نوع ۲			
فرزندپروری فشرده متمرکز بر حال	گومز اسپینو ^{۲۷}		
فرزندپروری فشرده متمرکز بر آینده			

مشابه داشت. اسپانیایی‌هایی که در محله‌های اسپانیولی زندگی می‌کردند، نسبت به کسانی که در محله‌هایی زندگی می‌کنند که مجاورت بیشتری با آمریکایی‌ها دارند، به فرهنگ اسپانیایی پایبندتر بودند و استقلال کمتری به فرزندان خود می‌دادند.^{۲۸}

بحث

هدف پژوهش حاضر بررسی و مرور ادبیات فرزندپروری فرهنگ‌های مختلف در ۲۰ سال اخیر بود. در همین راستا، ابتدا به بررسی و مرور مختصر پیشینه پرداخته شد. با اینکه بیش از نیم قرن از معرفی سبک‌های فرزندپروری توسط بامریند (مقتدرانه، مستبدانه و سهل‌گیرانه) گذشته است، یافته‌های این مطالعه مروری نشان داد که بخش قابل توجهی از پژوهش‌های دو دهه اخیر در حوزه فرزندپروری، همچنان بر چارچوب سبک‌های فرزندپروری بامریند استوار هستند، اما نتایج این مطالعات در بافت‌های فرهنگی مختلف یکسان و همسو نیست. الگوی مشترک در مطالعات مرور شده بیانگر آن است که مفاهیمی مانند

۳. تغییر نسل‌ها و سبک‌های فرزندپروری: فرصت یا تهدید؟

همان‌طور که قبلاً گفته شد، بافت فرهنگی یکی از دلایل مهم وجود فرزندپروری بهینه است. مرور مطالعات نشان داد که تفاوت فرهنگی، تنها دلیل پراکندگی سبک‌های مختلف نیست بلکه تغییر نسل‌ها نیز یک عامل دیگر در به‌وجود آمدن نتایج متناقض پژوهشی است. در یک پژوهش همسو نتایج بیانگر آن بودند که والدینی که تحصیلات بالاتری دارند، احتمال به‌کارگیری سبک فرزندپروری مقتدرانه در آن‌ها بیشتر می‌شود.^{۲۳}

از طرفی شباهت و پیوند بین فرهنگ‌ها در عصر جدید بیشتر از گذشته مشهود است. مهاجرت، یکی از دلایل مجاورت دو فرهنگ با یکدیگر است. نتایج یک پژوهش که بر روی مهاجران نسل اول و دوم یونانی در استرالیا انجام شد، نشان داد که نسل دوم که در مجاورت بیشتری با فرهنگ میزبان قرار گرفته بودند، بیشتر از والدینشان از سبک مقتدرانه استفاده می‌کنند.^{۲۳} پژوهش دیگری که بر روی اسپانیایی‌های مهاجر در آمریکا انجام شد، نتیجه‌ای

باشد؛ اما نمی‌توان این نتایج را به تمام ابعاد زندگی تعمیم داد. با وجود مکانیزم‌های پیچیده در تعیین سبک مطلوب فرزندپروری، برخی مطالعات اذعان می‌کنند رسیدن به «شیوه‌های فرزندپروری مطلوب» احتمالاً موثرتر از رسیدن به یک سبک فرزندپروری مطلوب باشد.^{۲۵} این یافته حاکی از آن است که کارآمدی سبک فرزندپروری را نمی‌توان بدون در نظر گرفتن آنچه فرهنگ، باورها و جامعه از والدین می‌خواهد تبیین کرد.

طبق مرور شواهد در پژوهش حاضر، به نظر می‌رسد پیامدهای گزارش شده از سبک‌های مختلف فرزندپروری علاوه بر تأثیرات فرهنگی، از نحوه ادراک شیوه‌های والدگری توسط فرزندان نیز تأثیر می‌گیرند.

به‌طور مشخص نتایج برخی مطالعات مرور شده نشان می‌دهند در بعضی فرهنگ‌های جمع‌گرا، انتظارات و کنترل والدینی به‌عنوان نشانه‌ای از تعهد و حمایت والدینی ادراک می‌شوند. این در شرایطی است که مولفه‌هایی از این قبیل در بافت‌های فردگرا احتمالاً به‌عنوان موانعی برای دستیابی به خودمختاری ادراک می‌شوند. این مسئله باعث می‌شود سبک فرزندپروری مستبدانه در این بافت نتیجه عکس دهد.^{۱۸} این الگوی متناقض را می‌توان بر اساس نظریه جایگاه رشدی (Developmental Niche) تبیین کرد. طبق این نظریه باورهای فرهنگی مراقبان مستقیماً در محیط رشدی کودک و شیوه‌های تربیتی دخیل هستند. به نظر می‌رسد در این نظریه فرهنگ مستقیماً باورهای مربوط به فرزندپروری را شکل می‌دهد.^{۲۴} باورهای فرهنگی والدین علاوه بر اینکه رفتارهای تربیتی را هدایت می‌کنند، نحوه معناداری کودک به این رفتارها را نیز تحت‌الشعاع قرار می‌دهند. بنابراین بررسی پیامدهای روان‌شناختی فرزندپروری بدون در نظر گرفتن بستر فرهنگی-معنایی قابل درک نخواهد بود.

امروزه با اهمیت یافتن مطالعات بین فرهنگی و بین رشته‌ای، بیشتر پژوهش‌ها با هدف ایجاد مدل‌های جامع و چندفاکتوری انجام می‌شوند. مطالعات مرور شده حاکی از آن بودند که در فرهنگ‌های جمع‌گرای عمودی که در آنها منافع گروه، تبعیت و سلسله مراتب اجتماعی بر منافع فرد ارجحیت دارند، شیوه‌های فرزندپروری با کنترل و نظارت بالا اغلب به‌عنوان رفتارهای مسئولیتی والدین ادراک می‌شوند.^{۱۹، ۱۸} این الگو را می‌توان با چارچوب نظری زیستی-بوم‌شناختی (Bioecological Theory) برون فن‌برنر

«کنترل» و «سخت‌گیری والدینی» در فرهنگ‌های غیرغربی الزاماً با پیامدهای منفی همراه نیستند و در برخی بافت‌ها حتی به‌عنوان نشانه‌ای از حمایت و تعهد والدینی ادراک می‌شوند.^{۳۱-۲۴} این ناهمسانی نتایج، محدودیت تعمیم‌پذیری مدل بامریند را برجسته می‌کند و باعث می‌شود تعمیم‌پذیری نظریه بامریند به بافت‌های غیر غربی، با مشکلات جدی روایی روبه‌رو شود چرا که تفاوت‌های زبانی و فرهنگی منجر به تفسیرهای متفاوتی از رفتارهای والدینی می‌شوند. یکی از تبیین‌های احتمالی برای این معضل، تفاوت‌های زبانی است. بر اساس نظریه نسبیت زبانی (Language Relativity) زبان طرز تفکر ما و یا به عبارتی جهان‌بینی ما را شکل می‌دهد. تفاوت بین زبان‌های مختلف فقط منحصر به واژه‌ها و کلمات نیستند بلکه ادراکات متفاوت از جهان پیرامون نیز هستند.^{۴۲}

بر اساس یافته‌های این مرور به نظر می‌رسد هر چند سبک فرزندپروری مقتدرانه در بیشتر فرهنگ‌های غربی مطلوب‌ترین سبک فرزندپروری هستند؛ اما نتایج مطالعات در کشورهای غیرغربی لزوماً از الگوی یکنواختی پیروی نمی‌کنند.^{۳۵-۳۱} دلیل برخی از تفاوت‌ها در زمینه سبک فرزندپروری مطلوب، احتمالاً مربوط به تعبیر متفاوت افراد از رفتارهای والدین در فرهنگ‌های فردگرا و جمع‌گرا باشد. علاوه بر آن، هنجارها و ارزش‌های فرهنگی به‌صورت ناهشیار بر رفتار افراد تأثیر می‌گذارند. احترام به بزرگ‌ترها، رعایت انضباط، و احترام به سنت از جمله ارزش‌هایی است که در فرهنگ‌های جمع‌گرا امری اجتناب‌ناپذیر بوده که باید به فرزندان آموزش داده شود. به نظر می‌رسد والدین برای آموزش ارزش‌هایی از این دست، بیشتر شیوه مستبدانه (کنترل‌گر) را ترجیح می‌دهند. ماهیت برخی هنجارها و ارزش‌های فرهنگی به شیوه‌ای است که نمی‌توان آن را به‌صورت مقتدرانه (حداقل در بافت‌های جمع‌گرا) به کودکان منتقل کرد.^{۴۳} با این حال، به این فرضیه که در بعضی فرهنگ‌ها سبک فرزندپروری بهینه، سبک مقتدرانه نیست، انتقاداتی وارد شده است. پژوهشگران می‌گویند حتی اگر در برخی زمینه‌ها سبک دیگری مفیدتر باشد، باز هم در اکثر مواقع سبک مقتدرانه آسیب روانی کمتری را پیش‌بینی می‌کند.^{۳۸، ۳۵، ۱۸} به‌عنوان مثال، در زمینه پیشرفت تحصیلی، سخت‌گیری والدین چینی و یا در زمینه پرخاشگری، سهل‌گیری والدین اسپانیایی می‌تواند مفید

فرهنگی بیشتری برخوردار هستند.^{۳۲} زمانی که ابعاد فرزندپروری متناسب با ارزش‌های فرهنگی به دسته‌بندی قدیمی اضافه می‌شود سبک‌های متناسب‌تر استخراج می‌شوند که رفتارهای والدین و شیوه‌های فرزندپروری آنها را بهتر از مدل بامریند توصیف می‌کند. در همین راستا بهتر است که در مطالعات مربوط به سبک‌های فرزندپروری هم به روش مطالعه و هم به بافت فرهنگی توجه شود تا بتوان به نتایج دقیق‌تری دست یافت.

مرور شواهد در پژوهش حاضر حاکی از آن است که علاوه بر تأثیرات فرهنگی، تغییرات بین نسلی نیز نقش تعیین‌کننده‌ای در تحول الگوهای فرزندپروری ایفا می‌کنند. مطالعات جدیدتر نشان می‌دهند با وجود اینکه در برخی مناطق سبک فرزندپروری سازگارانه با توجه به اقتضای فرهنگی، کنترلگری نسبتاً بالا در والدین است، امروزه نوجوانان تمایل کمتری به قبول کردن این شیوه والدگری دارند. افزایش دسترسی به رسانه‌های دیجیتالی، گسترش ارتباطات و مجاورت‌های فرهنگی در تغییر الگوی انتظارات والد-فرزندی نقش دارند. گسترش رسانه‌های ارتباط جمعی علاوه بر دسترسی آسان‌تر به محتوای علمی، پیوندی بین فرهنگ‌های مختلف ایجاد کرده است. افراد با آشنایی بیشتر با مولفه‌های فرهنگی غیر خودی، تمایل بیشتری پیدا می‌کنند تا زندگی خود را در همه زمینه‌ها از جمله فرزندپروری و داشتن والدینی بهتر- که شاید پیش از این در فرهنگ خود ندیده بودند- شبیه به دیگر فرهنگ‌ها و افراد سازمان دهند.^{۳۸} بنابراین، امروزه به واسطه رسانه‌های ارتباط جمعی و امکان شناخت آسان‌تر افراد مختلف در کشورهای مختلف، شاهد آمیختگی فرهنگی در سطح فردی و اجتماعی هستیم. بسیاری از کشورهای در حال توسعه، عناصر فرهنگ‌های فردگرا و غربی را به خود جذب می‌کنند و در نتیجه برخی باورهای فرهنگی خودی، حذف و یا تعدیل می‌شوند. این پدیده می‌تواند منجر به ایجاد یک شکاف بین نسلی در نوع سبک‌های فرزندپروری شود که احتمالاً به سبک‌های غربی نزدیک‌تر باشد. به‌طور خلاصه، سبک‌های فرزندپروری نه‌تنها متأثر از فرهنگ هستند، بلکه تحت تأثیر فرآیندهای پویای زمانی، مکانی و بین نسلی به‌طور مستمر تحول می‌یابند.

نتیجه‌گیری

هدف این مقاله بررسی سبک‌های جدید فرزندپروری متمرکز بر فرهنگ، معرفی یک سبک فرزندپروری بهینه و

(Bronfenbrenner) تبیین کرد. باورها و ارزش‌های فرهنگی به‌عنوان یک ماکروسیستم به‌صورت غیرمستقیم و پایدار می‌توانند باورهای فرزندپروری و ادراک کودکان از رفتارهای والدین را شکل دهند. علاوه بر فرهنگ، سیستم زمانی جامعه (کرونوسیستم) نیز ممکن است در انتخاب سبک فرزندپروری مطلوب دخیل باشد. به‌عنوان مثال، در زمان بحران (مانند جنگ و یا رکود اقتصادی) دریافت حمایت اجتماعی و محبت والدینی بیش از پیش اهمیت می‌یابد.^{۳۴، ۳۹} مبرهن است که در چنین شرایطی هنجارهای فرزندپروری و شیوه‌های آن موقتاً تغییر می‌یابد. این یافته‌ها نشان می‌دهند سبک فرزندپروری مفهومی پویا و تنگاتنگ با تحولات زمانی، اجتماعی و روان‌شناختی دارد.^{۴۰} یافته‌های این پژوهش مروری نشان داد که در بسیاری از فرهنگ‌های غیرغربی، الگوهایی از فرزندپروری شناسایی شده‌اند که به‌طور کامل در طبقه‌بندی کلاسیک سبک‌های فرزندپروری بامریند جای نمی‌گیرند. در همین راستا پژوهش‌های مختلفی در سال‌های مختلف، با والدین چینی، عرب، و لاتین تبار صورت گرفته است. همان‌طور که قبلاً ذکر شد، سبک‌های فرزندپروری مختلف با چارچوبی مشابه با نظریه بامریند ابداع شده است (مانند سبک ببری در چین یا فرزندپروری فشرده در اسپانیا). نتایج پژوهشی در این حوزه نشان می‌دهند سبک‌های فرزندپروری بامریند لزوماً نمی‌توانند سبک‌های فرزندپروری همه جوامع و فرهنگ‌ها را به درستی توضیح دهند؛ زیرا هر فرهنگ دارای ارزش‌های خاصی است که جهانی نیستند و پژوهش‌های غربی همیشه نمی‌توانند قابلیت تعمیم بر همه جهان را داشته باشند. یکی از دلایل احتمالی برای متناقض بودن پژوهش‌ها در مورد فرزندپروری مطلوب در فرهنگ‌های مختلف، روایی پایین نظریه بامریند در پژوهش‌های بین فرهنگی است. سبک‌های فرزندپروری بامریند از شیوه‌های والدینی استخراج شده‌اند که تحت تأثیر مولفه‌های فرهنگی غرب بوده است. این شیوه‌ها در فرهنگ‌های غیرغربی متفاوت و یا حتی ممکن است متضاد باشند. ممکن است دلیل این تفاوت‌ها در نحوه بررسی فرزندپروری باشد. همان‌طور که پژوهش اسکینر و همکارانش نشان داد مدل ۶ بعدی او بهتر از مدل ۴ بعدی بامریند می‌تواند سبک‌های مختلف فرزندپروری را توصیف کند. به نظر می‌رسد که ابعاد فرزندپروری نسبت به سبک‌های فرزندپروری از اهمیت

است. به نظر می‌رسد ماهیت پیچیده و گسترده تعاملات فرهنگی - اجتماعی، مانع از ارائه تبیین و بررسی‌های دقیق در زمینه رشد و تحول انسان است. با این وجود، اهداف و فرضیه‌های نوآورانه در علم همواره توانسته‌اند روزه‌های جدیدی پیش‌روی محققین قرار دهند. این پژوهش نشان داد که نیاز بیشتری به مطالعات تجربی و در معرض مواجهه مانند مطالعات طولی و کوهورت لازم است تا بتوان شواهد بیشتری برای اثربخشی سبک فرزندپروری بر سلامت روان فرزندان در سنین نوجوانی و جوانی بدست آورد.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر، جستجو در پایگاه‌های محدود در دسترس و استراتژی جستجو با جامعیت متوسط بود که بخاطر عدم دسترسی کامل به پایگاه‌های اطلاعاتی استنادی، گریز ناپذیر بود. بنابراین، علی‌رغم رعایت دستورالعمل‌های مطالعات مرور نظام‌مند و مرور حیطه‌ای، نوع مطالعه حاضر در گروه مرور روایتی قرار داده شد.

پیامدهای عملی پژوهش

چنان‌چه از نتایج این بررسی استخراج شد، سبک‌های فرزندپروری تا حدودی مبتنی بر فرهنگ بسته هستند. با توجه به اهمیت فرهنگ و بافت اجتماعی، پیشنهاد می‌شود که پژوهشگران در ایران نیز با روش‌های تحقیق جدیدتر مانند مشاهده ویدیویی، مشاهده میدانی و یا مصاحبه عمیق به بررسی فرزندپروری در بافت فرهنگی غنی ایران زمین بپردازند. نگاه نقادانه و نوآورانه در نظریه شناخته شده‌ی بامریند، می‌تواند به‌جای تکرار یافته‌ها، منجر به ایجاد مسیر پژوهشی جدید و ثمربخش شود.

قدردانی‌ها

از تمامی افراد، نویسندگان و اساتیدی که در جستجو، ویرایش و تحلیل داده‌ها در پژوهش حاضر همکاری داشتند تشکر می‌شود.

مشارکت پدیدآوران

زینب خانجانی به‌عنوان مجری و نویسنده مسئول پژوهش در طراحی مطالعه، نظارت بر روند مطالعه، نظارت بر روش‌شناسی پژوهش، بازنگری و بازبینی محتوای مقاله؛ اسماء پیشکار اهراب در ایده‌پردازی پژوهش، اجرای

بررسی تغییرات کیفی در تربیت فرزند بین نسل‌ها در طول دو دهه گذشته بود. مرور شواهد پژوهشی نشان داد محدودیت قابل توجهی در تعمیم پیامدهای مثبت یا منفی سبک‌های فرزندپروری بامریند به فرهنگ‌های غیرغربی وجود دارد. نکته قابل توجه دیگر این است که نمی‌توان یک سبک فرزندپروری خاص را به‌عنوان «سبک مطلوب جهانی» معرفی کرد چرا که با وجود سبک‌های فرزندپروری بسیار متنوع در زمینه‌های فرهنگی مختلف، امکان بررسی و انتخاب سبک بهینه جهان‌شمول ناممکن به نظر می‌رسد. با این وجود برخی پژوهشگران معتقدند سبک فرزندپروری "مقتدرانه" کمترین آسیب روانی را بر فرزند وارد می‌کند. در نهایت، سبک‌های فرزندپروری در دنیای واقعی، پویایی دارند و در طول زمان تغییر می‌کنند. والدین کنونی در مقایسه با والدین خود، تمایل دارند نسبت به فرزندانشان اقتدارگراتر باشند. این تغییر می‌تواند نتیجه شکاف نسلی، اثرات عصر دیجیتال، مجاورت فرهنگی و نرخ بالای مهاجرت باشد. بنابراین، در یک بررسی چندبعدی، عوامل دخیل در انتخاب شیوه تربیت فرزند، فراتر از صفات ارثی، آموخته‌ها و تجارب کودکی خود والدین است. امروزه اهمیت بافت و باورهای فرهنگی در رفتارها و باورهایمان بیش از گذشته اهمیت دارد. پژوهش‌های بین رشته‌ای افق‌های جدیدی برای تبیین مولفه‌های روان‌شناختی از جمله سبک‌های فرزندپروری فراهم نموده‌اند. با آگاهی از نیازهای فردی و اجتماعی کودک و تاثیر متقابل مولفه‌های فرهنگی خرد و کلان در تعاملات والد-کودک، می‌توان شرایط مطلوبی برای رشد و تحول بهینه کودک ایجاد کرد.

محدودیت‌های پژوهش

با توجه به بررسی‌هایی که در این مقاله مروری انجام شد، خلاءهای پژوهشی بسیاری در زمینه فرهنگی وجود دارد و به نظر می‌رسد، پژوهشگران هنوز نتوانسته‌اند به نتایج واحدی دست یابند. مهم‌ترین خلا یافت شده در این پژوهش، کمبود بررسی تاثیرات فرهنگی بر سبک‌های فرزندپروری در ایران است. به‌طوری که اکثر پژوهش‌ها به دنبال تایید نظریه بامریند و فرزندپروری مقتدرانه به‌عنوان سبک بهینه هستند. علاوه بر آن، کمبود روش تحقیق کیفی و آزمایشی در بررسی‌های بین فرهنگی مشهود است. این مسئله مانع بزرگی در جهت ارائه تبیین‌های مناسب در مورد تفاوت فرزندپروری و کارایی آن در فرهنگ‌های مختلف

استفاده از هوش مصنوعی

در فرآیند غربالگری مقالات و بررسی پذیرش یا رد آن‌ها میان نویسندگان، از پلتفرم Rayyan به عنوان ابزار کمکی استفاده شد. لازم به ذکر است که پلتفرم Rayyan نوعی هوش مصنوعی است که در بستر آن نویسندگان در انتخاب مقالات راحتی عمل بیشتری دارند.

تعارض منافع

نویسندگان اظهار می‌کنند که هیچ‌گونه تعارض منافعی در انتشار این مقاله ندارند.

پژوهش، گردآوری و تحلیل داده‌ها، ارائه پیش‌نویس مقاله و نگارش؛ پریسا حسن‌زاده دلگشا در نگارش بخش‌های انگلیسی، اجرای پژوهش، گردآوری و تحلیل داده‌ها، تهیه و تنظیم متن نهایی، نقش ایفا کردند. و نسخه نهایی مقاله مورد تایید تمامی نویسندگان می‌باشد.

منابع مالی

این مطالعه منبع مالی ندارد.

ملاحظات اخلاقی

این پژوهش آزمودنی انسانی یا حیوانی نداشته است. لازم به ذکر است در انتقال اطلاعات مقالات بررسی شده اصل امانت‌داری رعایت شده است.

References

1. Felitti VJ, Anda RF, Nordenberg D, Williamson DF, Spitz AM, Edwards V, et al. Relationship of childhood abuse and household dysfunction to many of the leading causes of death in adults. The Adverse Childhood Experiences (ACE) Study. *Am J Prev Med*. 1998;14(4):245-258. doi: 10.1016/s0749-3797(98)00017-8
2. Shonkoff JP, Garner AS; Committee on Psychosocial Aspects of Child and Family Health; Committee on Early Childhood, Adoption, and Dependent Care; Section on Developmental and Behavioral Pediatrics. The lifelong effects of early childhood adversity and toxic stress. *Pediatrics*. 2012;129(1):e232-e246. doi: 10.1542/peds.2011-2663
3. Yaffe Y, Roman NV, Alt D. Editorial: New directions and trends in parenting research. *Front Psychol*. 2024; 15: 1-2. doi: 10.3389/fpsyg.2024.1476190
4. Ahmed R. Parenting Styles and Their Influence on Child Development: A Critical Review of Contemporary Research. *Premier Journal of Social Science*. 2025; 2: 1-8. doi: 10.70389/PJSS.100007
5. Darling N, Steinberg L. Parenting style as context: An integrative model. *Psychol Bull*. 1993; 113(3): 487- 496. doi: 10.1037/0033-2909.113.3.487
6. Checa P, Abundis-Gutierrez A. Parenting styles, academic achievement and the influence of culture. *Psychology and Psychotherapy: Research Study*. 2018; 1(4): 1-3. doi: 10.31031/pprs.2018.01.000518
7. Domènech Rodríguez MM, Donovan MR, Crowley SL. Parenting styles in a cultural context: Observations of “protective parenting” in first-generation Latinos. *Fam Process*. 2009; 48(2): 195–210. doi: 10.1111/j.1545-5300.2009.01277.x
8. Mu Y, Pei-Yin S, Chi LK, Saeid M. Comparative analysis of parenting styles and their impact on children’s Well-Being: a cross-cultural perspective in Malaysia, China, and Taiwan. *Int J Child Health Nutr*. 2024; 13(1): 31–46. doi: 10.6000/1929-4247.2024.13.01.4
9. Cheung HS, Liem GAD, Ang RP. Introduction to the special section on parenting across cultures: Bridging commonalities and specificities in parental control and warmth. *Int J Behav Dev*. 2025; 49(5): 415- 418. doi: 10.1177/01650254251349763
10. Eroska S MS, Raju RM. The dynamics of parent-child relationships in shaping deviant behavior. *International Journal of Psychology Research*. 2025; 7(1): 82–86. doi: 10.33545/26648903.2025.v7.i1b.79
11. Baldwin AL. Behavior and development in childhood. Dryden Press; 1955.
12. Rodrigo MJ, Byrne S, Rodríguez B. Parenting styles and child well-being. In: Handbook of child well-being; Springer; 2014: 2173–2196. doi: 10.1007/978-90-481-9063-8_86
13. Baumrind D. Current patterns of parental authority. *Developmental Psychology*. 1971; 4(1, Pt2): 1-103. doi: 10.1037/h0030372
14. Maccoby EE, Martin JA. Socialization in the context of the family: Parent-child interaction. New York: Wiley, 1983: 1-101.
15. Kazemi A, Eftekhari Ardabili H, Solokian S. The association between social competence in adolescents and mothers’ parenting style: A cross sectional study

- on Iranian girls. *Child Adolesc Social Work J*. 2010; 27(6): 395–403. doi: 10.1007/s10560-010-0213-x
16. Dalimonte-Merckling D, Williams JM. Parenting styles and their effects. In: Reference Module in Neuroscience and Biobehavioral Psychology. 2019. doi: 10.1016/B978-0-12-809324-5.23611-0
17. Skinner E, Johnson S, Snyder T. Six dimensions of parenting: A motivational model. *Parent Sci Pract*. 2005; 5(2): 175–235. doi: 10.1207/s15327922par0502_3
18. Sorkhabi N. Applicability of Baumrind's parent typology to collective cultures: Analysis of cultural explanations of parent socialization effects. *Int J Behav Dev*. 2005; 29(6): 552–563. doi: 10.1177/01650250500172640
19. Dwairy M, Achoui M, Abouserie R, Farah A, Sakhleh AA, Fayad M, et al. Parenting styles in Arab societies: A first cross-regional research study. *J Cross Cult Psychol*. 2006; 37(3): 230–247. doi: 10.1177/0022022106286922
20. Maia C, Braz D, Fernandes HM, Sarmento H, Machado-Rodrigues AM. The impact of parental behaviors on children's lifestyle, dietary habits, screen time, sleep patterns, mental health, and BMI: A scoping review. *Children (Basel)*. 2025; 12(2): 1–29. doi: 10.3390/children12020203
21. Dwairy M, Achoui M. Introduction to three cross-regional research studies on parenting styles, individuation, and mental health in Arab societies. *J Cross Cult Psychol*. 2006; 37(3): 221–229. doi: 10.1177/0022022106286921
22. Assadi SM, Zokaei N, Kaviani H, Mohammadi MR, Ghaeli P, Gohari MR, et al. Effect of sociocultural context and parenting style on scholastic achievement among Iranian adolescents. *Social Development*. 2007; 16(1): 169–180. doi: 10.1111/j.1467-9507.2007.00377.x
23. Zervides S, Knowles A. Generational changes in parenting styles and the effect of culture. *E-Journal of Applied Psychology*. 2007; 3(1): 65–75. doi: 10.25916/sut.26253857
24. Le HN, Ceballo R, Chao R, Hill NE, Murry VM, Pinderhughes EE. Excavating culture: Disentangling ethnic differences from contextual influences in parenting. *Appl Dev Sci*. 2008; 12(4): 163–175. doi: 10.1080/10888690802387880
25. Garcia F, Gracia E. Is always authoritative the optimum parenting style? Evidence from Spanish families. *Adolescence*. 2009; 44(173): 101–131.
26. Crockett L, Hayes R. Parenting Practices and Styles. In: Encyclopedia of Adolescence. 2011: 241–248. doi: 10.1016/B978-0-12-373951-3.00077-6
27. Gomez Espino JM. Two sides of intensive parenting: Present and future dimensions in contemporary relations between parents and children in Spain. *Childhood*. 2012; 20(1): 22–36. doi: 10.1177/0907568212445225
28. Roche KM, Caughy MO, Schuster MA, Bogart LM, Dittus PJ, Franzini L. Cultural orientations, parental beliefs and practices, and Latino adolescents' autonomy and independence. *J Youth Adolesc*. 2014; 43(8): 1389–1403. doi: 10.1007/s10964-013-9977-6
29. Glendinning A. Parenting and adolescent adjustment in Asian-Russian cultural contexts: How different is it from the West. *Rangsit Journal of Social Sciences and Humanities*. 2015; 2(1): 33–48.
30. Smetana JG. Current research on parenting styles, dimensions, and beliefs. *Curr Opin Psychol*. 2017; 15: 19–25. doi: 10.1016/j.copsyc.2017.02.012
31. Zhang W, Wei X, Ji L, Chen L, Deater-Deckard K. Reconsidering parenting in Chinese culture: Subtypes, stability, and change of maternal parenting style during early adolescence. *J Youth Adolesc*. 2017; 46(5): 1117–1136. doi: 10.1007/s10964-017-0664-x
32. Calzada E, Barajas-Gonzalez RG, Huang K-Y, Brotman L. Early childhood internalizing problems in Mexican-and Dominican-origin children: The role of cultural socialization and parenting practices. *J Clin Child Adolesc Psychol*. 2017; 46(4): 551–562. doi: 10.1080/15374416.2015.1041593
33. Pinquart M, Kauser R. Do the associations of parenting styles with behavior problems and academic achievement vary by culture? Results from a meta-analysis. *Cultur Divers Ethnic Minor Psychol*. 2018; 24(1): 75–100. doi: 10.1037/cdp0000149
34. Smetana JG, Ahmad I. Heterogeneity in perceptions of parenting among Arab refugee adolescents in Jordan. *Child Dev*. 2018; 89(5): 1786–1802. doi: 10.1111/cdev.12844
35. Sahithya BR, Manohari SM, Vijaya R. Parenting styles and its impact on children—a cross cultural review with a focus on India. *Ment Health Relig Cult*. 2019; 22(4): 357–383. doi: 10.1080/13674676.2019.1594178
36. Suárez-Relinque C, del Moral Arroyo G, León-Moreno C, Callejas Jerónimo JE. Child-to-parent violence: Which parenting style is more protective? A study with Spanish adolescents. *Int J Environ Res Public Health*. 2019; 16(8): 1–14. doi: 10.3390/ijerph16081320
37. Chen IH, Lee ZH, Dong XY, Gamble JH, Feng HW. The influence of parenting style and time management tendency on internet gaming disorder among adolescents. *Int J Environ Res Public Health*. 2020; 17(23): 1–16. doi: 10.3390/ijerph17239120
38. Alcaide M, Garcia OF, Chen F, Garcia F. Raising generation Z children in China: Parenting styles and

- psychosocial adjustment. *Psychosoc Interv.* 2025; 34(2): 103-115. doi: 10.5093/pi2025a9
39. Roer-Strier D. Reducing risk for children in changing cultural contexts: Recommendations for intervention and training. *Child Abuse Negl.* 2001; 25(2): 231–248. doi: 10.1016/s0145-2134(00)00242-8
40. Chao RK. Beyond parental control and authoritarian parenting style: Understanding Chinese parenting through the cultural notion of training. *Child Dev.* 1994; 65(4): 1111–1119. doi: 10.1111/j.1467-8624.1994.tb00806.x
41. Chua A. Battle hymn of the tiger mother. Bloomsbury publishing; 2011.
42. Kim SY, Wang Y, Orozco-Lapray D, Shen Y, Murtuza M. Does “tiger parenting” exist? Parenting profiles of Chinese Americans and adolescent developmental outcomes. *Asian Am J Psychol.* 2013; 4(1): 7-18. doi: 10.1037/a0030612
43. Vigdal JS, Brønnick KK. A systematic review of “helicopter parenting” and its relationship with anxiety and depression. *Front Psychol.* 2022; 13: 1-17. doi: 10.3389/fpsyg.2022.872981
44. Boroditsky L, Schmidt LA, Phillips W. Sex, syntax and semantics. In: Language in mind: advances in the study of language and thought. Cambridge, Mass: MIT Press; 2003: 61-78. doi: 10.7551/mitpress/4117.003.0010
45. Li D, Li W, Zhu X. The association between authoritarian parenting style and peer interactions among Chinese children aged 3–6: an analysis of heterogeneity effects. *Front Psychol.* 2024; 14: 1-12. doi: 10.3389/fpsyg.2023.1290911